

Datum
2024-06-05

Diarienummer
KS-2024/842.182

Handläggare
Anders Folkesson
Anders.Folkesson@huddinge.se

Kommunfullmäktige

Översyn av kommunens finansiella mål

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige godkänner rapporten och uppdraget anses därmed slutfört.

Kommunstyrelsens beslut

Eventuell revidering av de finansiella målen bereds i höstens budgetprocess.

Sammanfattning

Fullmäktige har gett i uppdrag åt kommunstyrelsen att göra en översyn av kommunens finansiella mål mot bakgrund av kommunens planerade utbyggnadstakt med stora investeringar och vikten av att resultaten hålls på en stabil nivå. Översynen ska analysera de nuvarande målen hållbarhet och ändamålsenlighet i ett längre perspektiv. Vid behov kan nya mål föreslås som bibehåller en stabil ekonomi och upprätthåller generationsprincipen. Av analysen framgår att investeringsmålen inte är hållbara om investeringarna genomförs i den takt som de är tänkta. Därför föreslås två revideringar av de investeringsrelaterade målen.

För det första föreslås att självfinansieringsgraden delas upp på skattefinansierad respektive affärsdriven verksamhet. Det långsiktiga målet om självfinansieringsgrad bör vara 100 procent för skattefinansierad verksamhet och 40 procent för affärsdriven verksamhet. På grund av den temporärt höga planerade investeringstakten, som inte är betingad av befolkningstillväxt utan snarare att den tekniska livslängden är passerad bör dessa mål temporärt sänkas till 80 procent för skattefinansierad verksamhet under åren 2025–2029 och till 30% för affärsdriven verksamhet.

För det andra föreslås ett skuldkvotsmål som innebär att skulderna inte ska överstiga 130 procent av intäkter från skatter och statsbidrag. Skuldkvotsmålet ersätter det befintliga skuldtaket på 85 000 kronor per invånare. Skuldkvoten följer intäktsutvecklingen och urholkas därmed inte av inflationen som nuvarande skuldtaksmål.

Därutöver föreslås resultatmålet på två procent exklusive exploatering bibehållas, medan målet ”budgethållning för bolag och nämnder” tas bort. Det senare

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2024-06-05

Diarienummer
KS-2024/842.182

Det finns betydande osäkerheter kring befolkningsutveckling och ekonomiska förutsättningar. Därför föreslås att en finansiell analys med tioårigt perspektiv och översyn av de finansiella målen genomförs en gång per mandatperiod.

Beskrivning av ärendet

I Mål och budget 2023 – 2025 uppdrogs att göra en översyn av Huddinge kommuns finansiella mål mot bakgrund av kommunens planerade utbyggnadstakt med stora investeringar. Översynen ska analysera de nuvarande målens hållbarhet och ändamålsenlighet i ett längre perspektiv. Utgångspunkten ska vara att generationsprincipen ska upprätthållas, dvs att varje generation ska bära sina egna kostnader.

De nuvarande finansiella målen är:

- *Resultatmål på två procent exklusive exploatering (resultatrelaterat)*
- *Nämndernas och bolagens budgethållning (resultatrelaterat)*
- *Skuldtak på 85 tkr per invånare (investeringsrelaterat)*
- *Självfinansieringen ska över ett femårsnitt inte understiga 100 % för kommunen och 70 % för kommunkoncernen (investeringsrelaterat)*

I promemorian analyseras bland annat de finansiella målens hållbarhet. Två investeringsrelaterade mål (skuldtak på 85 000 kronor per invånare och självfinansieringsgrad på 70 procent) kommer inte att uppnås under förutsättning att de många planerade investeringarna genomförs enligt plan. Dessa investeringar ersätter uttjänta lokaler och är viktiga och nödvändiga för att stärka kommunens attraktionskraft.

Förvaltningens synpunkter

Huddinge kommun står inför ett omfattande omställningsarbete. Dels förväntas en avsevärt lägre befolkningstillväxt. Detta påverkar särskilt målgruppen barn och unga, vilket kommer att öka behovet av en god anpassningsförmåga inom framför allt förskolenämndens respektive grundskolenämndens verksamheter. Dels planeras flera stora nyinvesteringar i bland annat kommunhus, simhall, idrottshall och bibliotek. Dessutom genomför Huce Bostäder betydande reinvesteringar av sitt bostadsbestånd. Detta är i huvudsak investeringar som behövs oavhängigt befolkningsutvecklingen och som bedöms medföra att målen om skuldtak och självfinansieringsgrad inte är hållbara, givet att investeringarna genomförs enligt plan.

Mot denna bakgrund föreslås bland annat att de investeringsrelaterade finansiella målen revideras. För det första föreslås att skuldtaket på 85 000 kronor per invånare omformuleras till ett skuldkvotsmål på 130 procent av kommunens intäkter från skatter och utjämning. Därmed urholkas inte målet i takt med inflationen, utan kommer att följa intäktsutvecklingen. För det andra föreslås att självfinansieringsgraden ska baseras på skattefinansierad (kommunen och Huddinge Samhällsfastigheter) och affärdriven verksamhet (Huce Bostäder och energibolagen), i stället för nuvarande indelning (kommun respektive koncern).

Datum
2024-06-05Diarienummer
KS-2024/842.182

Orsaken är att den nuvarande uppdelningen inte bedöms ändamålsenlig beträffande självfinansieringsgraden, då kraven på självfinansiering i affärsverksamhet kan tillåtas vara relativt låg, så länge som de affärsdrivande bolagen bär sina egna kostnader. I den skattefinansierade verksamheten däremot är det mot bakgrund av generationsprincipen önskvärt med en hög självfinansieringsgrad. Ett mål på koncernnivå riskerar därmed att tränga undan reformutrymmet för vård, skola och omsorg, utan att det är motiverat. Därför är en uppdelning på skattefinansierad respektive affärsdriven verksamhet mer relevant än på kommun- respektive koncernnivå.

Därutöver föreslås ett borttagande av det finansiella målet om budgethållning för nämnder och bolag. Av befintliga ekonomistyrningsprinciper framgår att nämnderna ansvarar för att beslutade mål och uppdrag uppnås inom ramen för beslutad budgetram. Att även inkludera målet på kommunnivå leder därigenom till en tvetydig ansvarsfördelning. Målet bör sålunda fortsätta följas upp på nämnd- respektive bolagsnivå, men inte ingå som ett av kommunens övergripande finansiella mål.

Analysen baseras på ett antal antaganden, där befolknings- och investeringsprognosen är de viktigaste. Dessa har historiskt haft en betydande negativ avvikelse. Mot denna bakgrund föreslås att en finansiell analys med tioårigt perspektiv och översyn av de finansiella målen bör genomföras en gång per mandatperiod.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Beslutet föranleder inte några juridiska konsekvenser.

Ekonomiska konsekvenser är beskrivna under förvaltningens synpunkter och i utredningen.

Camilla Broo
KommundirektörPetra Asplund Eriksson
Ekonomidirektör

Bilagor

Bilaga 1. Finansiell analys 2023 – 2032 och översyn av de finansiella målen

Beslutet ska skickas till

Huddinge Samhällsfastigheter AB

Huge Bostäder AB

Akten